

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10C/94/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116205626
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116205626.5

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD., v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava p r o t i žalovanému: Q. P., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XX, XXX XX Z., o zaplatenie 552,65 Eur a prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 405,46 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 16.4.2013 do zaplatenia v mesačných splátkach po 100 Eur vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc mesiacom po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 45%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. sa žalobou zo dňa 16.3.2016 domáhala sumy 552,65 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 16.4.2013 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel 6.9.2012 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXX, ktorou poskytol žalovanému celkovú sumu pôžičky 1.158,60Eur, z ktorej bola uhradená len suma 594,54 Eur. Pôvodný žalobca v dôsledku porušenia povinností žalovaného ohľadom splácania pôžičky tento jeho dlh zosplatnil listom zo dňa 10.4.2013.

2. Žalovaná sa k žalobe vyjadrila písomným podaním doručeným súdu 14.4.2016 tak, že namietala, aby jej žalobca poskytol pôžičku vo výške 1.158,60 eur, pretože jej bola schválená výška pôžičky 1.000 eur, pričom žalobca si dojednal niektoré podmienky, s ktorými by nesúhlasila, ak by mala dosť času a informácií a z opatrnosti vzniesla aj námietku premlčania.

3. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5. V tomto prípade žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. To znamená, že platí fikcia o ich nespornosti a nakoľko aj hodnota sporu neprevyšuje 1.000 Eur a je splnená aj podmienka jednoduchého právneho posúdenia veci v zmysle § 297 písm. b) CSP, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie zmluvou o pôžičke č. XXXXXXXX zo dňa 6.9.2012, všeobecnými obchodnými podmienkami k zmluve o pôžičke, predžalobnou upomienkou zo dňa 10.4.2013 s doručenkou, prehľadom o splátkach a úhradách, žiadosťou o postúpenie ku dňu 19.9.2016 ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

7. Dňa 6.9.2012 prijal právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaný ako dlžník žiadosť o poskytnutí pôžičky č. XXXXXXXX, kde žalovaný žiadal o pôžičku vo výške 3.000 eur.

8. Touto zmluvou veriteľ reálne poskytol žalovanému pôžičku (schválená 18.9.2012) vo výške 1.000 Eur (č. l. 17 spisu), ktorú sa žalovaný zaviazal uhradiť 12 mesačnými splátkami po 96,55 Eur. Celková suma pôžičky tak predstavovala 1.158,60 Eur a ako termín konečnej splatnosti je uvedené 09/2013. Zmluva obsahuje aj údaj o ročnej úrokovej sadzbe 32 %, RPMN 32 % a priemernej hodnote RPMN 40,87 %.

9. Podľa prehľadu splátok a úhrad (č. l. 7) žalovaný z tejto pôžičky uhradil 594,54 eur.

10. Listom zo dňa 10.4.2013 spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. vyzvala žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo v súlade s VOP, ktoré však nešpecifikoval. Istinu v tomto liste vyčíslila na 994,48 eur a žiadala ju zaplatiť najneskôr do 3 dní od doručenia tejto výzvy. Uvedená zásielka bola posielaná poštou, doručená bola 12.4.2013.

11. V priebehu konania obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. postúpila zmluvou ku dňu 19.9.2016 túto pohľadávku spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o., pričom súd túto zmenu žalobcu pripustil právoplatným uznesením č. k. 10 C 94/2016-41 zo dňa 7.12.2016.

12. Vyššie zistený skutkový stav súd prvej inštancie nasledovne právne posúdil:

13. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

16. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom podľa tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov. Pod písm. f/ je uvedená doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/ a § 10 ods. 1.

23. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. Aj keď v tomto prípade je uvedená v zmluve hodnota RPMN, nie sú v nej uvedené spomínané predpoklady, ktoré boli použité pre jej výpočet. Preto aj táto absencia spôsobuje fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

24. Náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedená v § 9 ods. 2 písm. f/ ako „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“ je upresnením náležitosti zmluvy upravenej v čl. 10 ods. 2 písm. c/ tzv. harmonizačnej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách spotrebiteľskom úvere, ktorá uvádza túto náležitosť ako dĺžku trvania zmluvy o úver. Keďže výklad tohto ustanovenia môže v praxi vyvolávať pochybnosti súd zastáva názor, že pokiaľ v slovenskom právnom poriadku je uvedený aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z., nepredstavuje to rozpor so spomínanou smernicou. Súd zdôrazňuje, že túto náležitosť nemožno posudzovať zhodne s termínom splatnosti jednotlivých splátok, ktoré nemusia byť určené konkrétnym dátumom, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 zo dňa 9.11.2016). To vedie k záveru, že počet splátok nemôže predstavovať dĺžku trvania zmluvy ani podľa spomínanej smernice, keďže počet splátok sa uvádza pri ďalšej náležitosti uvedenej v čl. 10 ods. 2 písm. h/ citovanej smernice. Z toho dôvodu súd zastáva názor, že dĺžka trvania zmluvy o úvere má byť určená aspoň mesiacom a rokom jej ukončenia za predpokladu, že splatnosť splátky je dostatočne identifikovaná.

25. Podľa názoru súdu nepostačuje, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere má písomnú formu a ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. si nemožno vykladať tak, že musia byť kumulatívne splnené podmienky nedostatku písomnej formy a absencie niektorej z tam vymenovaných náležitostí zmluvy. Takýto výklad nemá základnú logiku a viedol by k absurdnému záveru, že stačilo by ak by dodávateľ v zmluve uviedol len výšku spotrebiteľského úveru bez ďalších náležitostí, čo určite nebolo zámerom zákonodarcu. Citované ustanovenie sa žiada vykladať tak, že záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je potrebné prijať pri nedostatku písomnej formy o spotrebiteľskom úvere alebo pri absencii konkrétnych obligatórných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Výklad a aplikácia § 11 citovaného zákona musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k podstatným obsahovým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona. Pokiaľ zmluva neobsahuje niektorú z náležitostí vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. a/, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma (rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 21Co 10/2015-74 zo dňa 26.11.2015).

26. V dôsledku absencie vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmluvy je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by teda mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t. j. 1.000 Eur, pričom doposiaľ zaplatil žalobcovi 594,54 eur, súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 405,46 eur s príslušenstvom ako je špecifikované nižšie a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

27. Súd prvej inštancie ešte na margo uvádza, že z vyššie uvedeného skutkového stavu je zrejmé, že žalovaný podpísal dňa 6.9.2012 žiadosť o poskytnutie pôžičky a tým podpísal návrh na uzavretie zmluvy. Tento návrh zmluvy bol zo strany právneho predchodcu žalobcu doplnený a následne popísaný dňa 18.9.2012. Nakoľko údaje o výške pôžičky (požadovaných 3.000 eur a schválených 1.000 eur) boli zmenené v dôsledku čoho takýto doklad by bolo potrebné posudzovať ako nový návrh na uzavretie zmluvy s tým, že akceptáciu takéhoto nového návrhu zo strany žalovaného nemal súd žiadnym spôsobom preukázanú a takáto skutočnosť nevyplýva ani zo žaloby. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje pri Zmluve o spotrebiteľskom úvere obligatórnu písomnú formu, inak je neplatná. Z tohto dôvodu pokiaľ právny predchodca žalobcu plnil v prospech žalovaného, bol žalovaný povinný uhradiť len skutočne poskytnuté plnenie, teda vrátiť to, čo mu bolo reálne zo strany právneho predchodcu žalobcu plnené, v opačnom prípade by došlo na jeho strane k bezdôvodnému obohateniu.

28. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

29. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

30. Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

31. Žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania zo žalovanej sumy od 16.4.2013, pričom vychádzal z toho, že listom zo dňa 10.4.2013 došlo k predčasnému zosplatneniu úveru jeho doručením, t. j. 12.4.2013 a 3 dni od doručenia tejto upomienky začalo omeškanie dlžníka.

32. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

33. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

35. Vzhľadom na to, že zmluvný vzťah medzi účastníkmi vznikol dňa 18.9.2012, výška úrokov z omeškania ku dňu 16.4.2013 predstavuje 8,75 % ročne, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

36. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 73 %, neúspešný v rozsahu 27 %, preto má žalobca oproti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 46 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.